

SATYRA X.

Pulcherrimae hujus * Satyrae argumentum sumptum est ex Platonis Alcibiade secundo. Videtur etiam ante oculos habuisse Persii secundam Satyram, et illud Socratis de Votis, referente Val. Max. 2. c. 7. 1. Est enim absoluissima hujus Satyrae Propositio, in qua Poeta docet vota mortallum prope execrationes esse, qui alicuias, honores, eloquentiam, gloriam bellicam, longam vitam, pulchritudinem & Ditis precentur, quae tamen plerumque votorum campotes passionent. Verum petendam esse bonam mentem, caetera Deo permittenda, qui novit, quid cuique convenientat.

* Omnibus in terris, quae sunt à Gadibus usque Auroram, et Gangen, pauci dignoscere possunt. Vera bona; ³ atque illis multum diversa, remota. ³ Erroris nebula: quid enim ratione timens, Aut cupimus: ⁴ quid tam dextro pede concupis, ut te Conatus non poeniteat, votique peracti? Evertere domos totas optantibus ⁵ ipsi. Dii ⁶ faciles: nocitura ⁷ roga, nocitura petuntur. Militia, et torrens dicendi copia: (*2) multis

* Si modo Satyram licet diceat, quam doctissimum. D. Heinsius in annotationibus ad Horatium ex alio Satyram tollere laborat, quo Juvenalem Flacco collatum elevet. Sed de ipsis Poëtis tantu viri pace acquisito, assentisque iudicio clarissimi, viri Jul. Caes. Scal. Hypercritic. l. 6. c. Hoc certa poema, insigniora qualibet nomine, nihil usquam illustrius, nihil utilis, non dico apud Horatium, sed ne apud Platonem quidem, Xenophontem, Senecam, aut Epictetum. 1 (*) Ab una orbis parte ad alteram, ab ipsis Gadibus, Cadiz, insula in litore Hesperio-

usque ad Indiam Orientalem, quam secat fluvius maximus Ganges, atque ipsum Solis ortum, nemo est cui de summo bono constet, qui norit, quid sit secundum rationem fugendum, quid perendum. A Et mala quae sum bonis contraria, 3 Animi nostri coecitate, et ignorantiis. 4 Quid tam prospero auspicio vores, et precari? dextra enim numina favere credobantur, 5 Dominis, ut Neptunus exauisit Thesei voti de Hypopylo. Vide v. 3, 15, seq. Praesentes, et prompti nimis. 7 Pace.

(*) Hic orbis finem veteres credidere ante Hispaniarum ad America navigationem.

(**) A muchos costó la vida su propia eloquencia.

E* sua mortifera est facundia: viribus ⁸ ille ¹⁰ Confusis perit, admiransque lacertis.

Sed plures nimia congesta pecunia cura Strangulat, et ⁹ cuncta exsuperans patrimonium census, Quanto delphinis balaena Britannica major. Temporibus ¹⁰ diris igitur, jussque Neronis ¹⁵ ¹¹ Longinum, et magnos ¹² Senecae praedivitis hor- tos

Clausit, et egregias ¹³ Lateranorum obsidet aedes ¹⁴ Tota cohors: varus venit in ¹⁵ coenacula ¹⁶ miles. Paucia licet portes argenti vacuula ¹⁷ pari, Nocte iter ingressus ¹⁸ gladium, contumque timebis, ²⁰ Et motae ad lunam trepidabit arundinis umbras.

(*) Cantabit vacuus coram latrone viator.

Prima fere vota, et cunctis notissima templis, Divitiae ut crescant, ut opes, ut maxima toto

* Infra v. 114. 8 Ut Milo Crotoniates, qui cum iam natus grandis iter faceret solus in locis sylvestribus, quae sibi reliqua essent vires, volens experiri in diuidendo hiante queru, manibus ibi inclusis ab arboreis partibus restricis feris praedatus est, referente Aul. Gel. 14. 16. 9 Dum omni ratione laborent, ut suus census tanto excedat aliorum census, quanto Balaena Britannica exsuperat delphinus mole. 10 Quibus Nero Imperator undique occasione petit insidiabatur divitium opibus. 11 Cassiolum Longinum Juriscons. interfici justis Nero, non alio infecto crimine, quam quod Cassili, unius e Caesaris persecutoribus, statuam retinuisse, cum revera opibus illius inhaeret Imperator. 12 Seneca vir sauctus, inquit, qui coenaculorum conductorum iniquili sunt. Sat. 3. vers. 199. 13 Percusso. 17 Et illius quidem non eselati. Turneb. 29. 1. 18 Latronis,

(*) Utpote cui nihil periculi à latrone propter inopiam imminutus.

Nostra sic area¹⁹ foro ; sed nulla aconita bibuntur.
 Ficilibus : tunc illa timo , cum pocula sumes
²⁰ Gemmata²¹ et latro (*) Setinum²² ardebit in auro.
 Jamne igitur laudas , quod de sapientibus²³ alter
 Rudebat quoties à limine moverat unum,
 Protuleratque pedem : flebat contrarius²⁴ alter?
²⁵ Sed faciliis curvis rigidi censura cibini.
 Mirandum est , unde ille oculis sufficerit humor.
 Perpetuo risu puimonem agitare solebat
 Democritus , quanquam non essent²⁵ urbibus illis
²⁶ Praetexta , et trabeae , fasces , lectica , tribunal.
 Quid si vidisset praetorem²⁷ in curiosis altis
 Extantem , et medio²⁸ sublimem in pulvere circi
 In²⁹ tunica Jovis , et pictae³⁰ sarrana ferentem
 Ex humeris³¹ aulaeae togae , magnaue coronae
 Tantum orbem , quanto cervix³² non sufficit illa?
 Quippe tenet sudans hanc³³ publicus , et³⁴ sibi consul

¹⁹ In quo arcas habuerunt se-
 natores , in quibus pecunias tu-
 tius disponebant. Vid. Sat. 14.
 v. 260. 20 Sat. 5. v. 43. et 44.
²¹ Flammari erit coloris in alu-
 tatis poculis , vel , ardebit veneno.
²² Democritus , qui semper ri-
 debat incipiens hominem. LUC.
 Bis. πάρος Anthol. I. 1. c. 12.
 et I. 3. c. 33. 34. 35 Heraclitus ,
 qui miseras hominum continen-
 ter flebat , ibi . 24. In promptu
 quidem est ridere : sed mirum ,
 unde suspecter Heraclitu tanta
 lacrymarum copia? 25 Non in
 Abdera , allisque Thraciis urbi-
 bus , ut in Roma. 26 De his Sa-
 tyri. 8. v. 259. Praetexta diceba-
 tur ea toga , cuius ora , et cir-
 cuius purpura praetexta erant.
²⁷ Sublimem in curru ludos Cir-
 censes spectantem disponen-
 tem , agentem. Sat. 8. vers. 194.
²⁸ Tunica palmita , toga picta ,
 quam triumphantes è Jovis tem-

(*) Vinum è Setia , Campaniae ovidio in Italia , alatum.
 (**) Y-wspynur , latine : tumentum , immundicarum.

Ne

Ne placeat , curru servus portatus eodem.
 Da nunc , et³⁵ volucrem , sceptro quae surgit eburno ,
 Illic cornicines , hinc praecedentia longi
 Agminis³⁶ officia , et³⁷ niveos ad fraena Quirites , 45
 Defossa in loculis quos sportula fecit amicos.
³⁸ Tunc quoque materiam risus invenit ad omnes
 Occursus hominum , cuius prudentia monstrat
 Summos posse viros , et magna exempla daturos
³⁹ (*) Verbecum in patria ,³⁹ crassoque sub aere nasci. 50
 Ridebat curas , necnon et gaudia vulgi ,
 Interdum et lacrymas , cum Fortunae ipse minaci
⁴² Mandaret⁴⁰ laqueum , * mediumque ostenderet un-
 guem.
 Ergo supervacua haec , aut perniciosa petuntur ,
 Propter quae fas est⁴¹ genua incerare deorum.
 Quosdam praecipitat subjecta potentia magnae
 Invidiae : merit longa , atque insignis honorum
⁴² Pagina ,⁴³ descendunt statuae , restemque sequuntur.
 Ipsas deinde⁴⁴ rotas bigarum impacta securis

34 Aquilam eburnei sceptri
 vertici insculpsam. 35 Amicos ,
 servos , ministros , 36 Clientes ,
 cives abit toga indutos circa
 currum. 37 Etiam suo tempore ,
 38 Abdera Democritus patria , in
 Thracia , ubi barbari sunt , et
 rudes instar vervecum. Stolidorum
 n. ac solidorum convicium
 est vervec. dñi vero vervecum
 caput? Plaut. Pers. 2. act. 39
 Qui pinguis , et hebetes reddit ,
 ut temis contra ingeniosos. Boeo-
 tum in crasso sursum aere natum.
 Horat. 40 In suum ipsius For-
 tune suspendim. 41 Infamem
 digitum. Pers. 2. 33. et Martial.
 28. epig. lib. 2. 4x Non cereis
 candens obitatis illinere , inquit

(*) Vervecus proprius dicuntur mares inter oves , quibus testi-
 culi , aut inversi , aut adempti sunt , ad generandum inhabiles.

(**) Y dandole una higa à la fortuna.

(*) iωσπινυρ est obsignare.

Caedit, et immeritis franguntur crura caballis: 60
 Jam stridunt^{**} ignes, jam follibus, atque caminis
 Ardet^{**} adoratum populo caput, et^{**} crepat ingens
 Sejanus, deinde ex facie toto orbe^{**} secunda
 Fiunt urceoli, pelves, sartago, patellae.
 Pone domi^{**} lauros, duc in capitola magnum, 65
 Cretatumque bovem; Sejanus^{**} ducitur unco
 Spectandus: gaudent omnes: ^{**} quae labra? quis illi
 Vultus erat? nunquam (si quid mihi credis) amavi
 Hunc hominem: sed quo cecidit sub crimen? quisnam
 Delator? quibus indicis? ^{**} quo teste probavit? 70
 Nil horum: verbosa, et grandis epistola venit
 A Capreis: (*) bene habet, nil plus interrogo: sed quid
 Turba^{**} Remi? sequitur fortunam, ut tempore, et odit
 Damnator.^{**} Idem populis, ^{**} si Nurtia Thusco
 Favisset, si oppressa foret secura senectus 75
 Principis, hac ipsa Sejanum diceret hora

Quibus funduntur, et lin-
 quuntur stramine. 46 Nuper in
 honore habitum. 47 Cum cre-
 pitu resolutivu in igni. 50 Sta-
 tus Sejan. 49 Fuerat n. colle-
 ga perpetua Imperator, eique
 secundi honoris habebantur. Fa-
 cili Tiberio, atque ita prono, et
 scium laborum, non modo in ser-
 monibus, sed apud patres, et po-
 pulum celebrabat, coligere per the-
 atra, et foras effigies ejus, inter-
 que principia legionum sineceret.
 Tac. Annal. 4. 50 Ironice Poeta
 haec de Sejano, vel, dialogismus
 levis populi Sejano insul-
 tantis. 51 Coronatus jovi Ca-
 pitolino sacrificia. 52 Candidum,
 Iovi gratum. Supri: victimas
 candidas immolabant, inferis ni-
 gras. 53 Ad supplicium, Sca-
 fas Gemonias, vel Tiberium. 54
 Haec inter se populus in horas

mobilis. Quisnam illi, cum occi-
 deretur, vultus? 55 Quo teste
 probavit Imperator insidiis sibi
 struxisse Sejanum? 56 A Tibe-
 rio, qui in Caprea, inculam pa-
 vam prope Campaniam, quo vo-
 luptatibus, et libidini liberius
 indulgeret, successit, venit episo-
 dia longi: (*) Anypodus. 57 In
 ev. 3. xmp. Diod. lib. 5.
 57 Populus Rom. Romulo, et Re-
 mo oriundus: (*) Ag. Pius.
 Diodori epig. Anthol. lib. ii. Alii
 habent tremens. 58 Haec, quae se-
 guuntur, Poeta. 59 Si Thusco-
 rum dea patriote, et almoно
 suo Sejanu in tantum fasset,
 ut Tiberium opprimere valisset,
 haec ipsa hora Sejanu populus
 Roman. Imperatorum salutare
 paratus fuisset.

(*) Latine. Lecta fuit epistola, et erat prolixia, verbosior.

(**) Bien est, yd eniendo, no tengo mas que preguntar.

(**) Latine. Urbs Remi.

Augustum: jam pridem, ^{**} ex quo suffragia nulli
 Vendimus, effugia^{**} curas; nam^{**} qui dabat olim
 Imperium, fasces, legiones, omnia, nunc se
 Continet, atque duas tantum res anxius optat,
 Panem, et Circenses: ^{**} perituros audio multos.
 Nil dubium, magna est^{**} fornacula: ^{**} pallidulus mi-
 Brutidius meus ad Martis fuit obvius aram,
 Quam timeo victus ne poenas exigat Ajax,
 Ut male defensus: curramus praecipites, et,
 Dum^{**} jacet in ripa, calcemus Caesaris^{**} hostem:
 Sed videant^{**} servi, ne quis neget, et pavidum in jus
 Cervice astricta dominum trahat: hi sermones
 Tunc de Sejano, secreta haec murmura vulgi.
 Visne salutari, sicut Sejanus^{**} habere
 Tantundem? atque illis sellas donare^{**} curules?

Ex quo per suffragia (quae
 plerumque venalia erant) non
 eligimus magistratus. 61 Ele-
 ctionis, et comitiorum, quae per-
 mitit Imperatoribus. Circando-
 rum quippe Consilium comitia
 ad se traustulere Imperatores,
 exemplo Iuli Caesaris comitia
 cum populo pariti, et alterum
 Consilium creantur. ^{**} et Populus,
 qui olim eligebat pacis, et belii
 magistratus. 63 Vicum e pane,
 et voluptem e Iudea. 64 Alter
 populi introducatur dialogismus.
 65 Ira Imperatoris, vel, forna-
 cula ad exurendos multos. 66
 Vereor, ne Brutidius, quem mo-
 do conveni palentem ex male
 conscientia, vel metu prin-
 cipis, quod amicus esset Seja-
 no, se interficiat, ut Ajax: vel,
 Quam timeo, ne Tiberius mie-
 se a Sejanu defensum arguens in
 Senatores, et cives caede rust,
 non sanius quam Ajax ille So-
 phocleus in pecudes; in quas
 velut plembo, et proceros Grae-

(*) Latine. Atque illum carba tribus totis diebus diacerascat, et
 porosa in fluvium injecta.

(**) Latine. Satis enim erat ad cuiuslibet accusationem Saci-
 manticum aut esse, aut videti.

Illum exercitibus praepone? tutor haberi
 Principis * angusti Caprearum in rupe sedentis
 Cum ⁷¹ grege Chaldaeo: ⁷² vis certe pila , cohortes,
⁷³ Egregios equites , et castra ⁷⁴ domestica? quidni
 Haec cupias? et, qui nolunt occidere quenquam, ⁹⁶
 Posse volunt : ⁷⁵ sed que praeclara , et prospera tanti,
 Ut rebus laeti par sit mensura malorum ?
⁷⁶ Hujus, qui trahitur , praetextam sumere mavis,
 An ⁷⁷ (*2) Fidenarum, Gabiorumque esse potestas? ¹⁰⁰
 Et ⁷⁸ de mensura jus dicere , ⁷⁹ (*3) visa minora
 Frangere pannos vacuis aedili? ⁸⁰ Ulubris?
 Ergo, quid optandum foret, ignorasse fateris
 Sejanum: nam qui nimis optabat honores,
 Et nimias porcebat opes , numerosa parabat ¹⁰⁵
 Excelsat turris tabularis , unde altior enet
 Casus , et impulsae praecepti innante ruinare.
 Quid ⁸⁰ Crassos , quid Pompejos evertit? et ⁸¹ illum,

* Vel potius lege Augustia: qua
 al dicat transfentis secundum Im-
 perii? Roms ad Insulam Capreas.
 Heraldus vero vult sedentis in-
 telligi de sellaria, quam exco-
 gavit Tiberius arcane libidinis
 sellam. Sueton. Tib. cap. 34. Vi-
 de et Torquentium ad locum di-
 cimum Sutoriorum. ⁷¹ Mathematici,
 quorum artibus mire dedi-
 tus erat Tiberius, et e quibus
 maxime colchata Thrasyllo Chal-
 daicum. Saty. 6. vers. 375. ⁷²
 Scio ut velle primipilatum: vel
 ipsi? ⁷³ (**) Vis primipila-
 tum, vel legionis praefecturam?
 pilum a. pedium Romanorum
 hastile erat missile; cohors de-
 clina legionis pars. ⁷⁴ Equitum
 domesticorum magisterium, ut
 Sceni. ⁷⁴ Praetoriana, quae
 primus ad muros urbis non pro-

Ad

(**) Latin. Interrogando. Est adverbium.

(**) Fidenae, Gabii, populi Italiae haud procul à Roma.

(**) Inter aedilium munera erat, measuras, quas iniqueas, et
 falsas esse reprehendebant, frangere.(**) Falso sensit Farinius, Augustum hic intelligi posse: hic
 enim nulla oppressus vi de vita decessit, et Poeta horum tan-
 tum hic meminit, qui nimis potentia petire.

Ad sua qui domitos deduxit ⁸¹ flagra Quirites?
 (*) Summus nempe locus nulla non arte petitus, ¹¹⁰
 Magnaque numinibus vota exaudita ⁸² malignis.
 Ad ⁸³ generum Cereris sine caede , et vulnere pauci
 Descendent reges , et ⁸⁴ siccâ morte tyraani.
⁸⁵ Eloquium , ac famam Demosthenis , aut Ciceronis
 Incipit optare , et totis ⁸⁵ Quinquatribus optat,
 Quisquis adhuc uno partam colit ⁸⁶ asse Minervam,
 Quem sequitur * custos angustiae vernula ⁸⁷ capsae:
 Eloquo sed uterque perit orator : (*2) utrumque
 Largus, et exundans letho dedit ingenii fons :
 Ingenio ⁸⁸ manus est, et cervix caesa : nec uaquam ¹²⁰
 Sanguine caudicis maduerunt rostra ⁸⁹ pusilli.
⁹⁰ O fortunatam natam , me Consule , Romam.

⁸² Imperium, dictaturam per-
 securata, sperare, et optare au-
 det eloquentiam summorum Or-
 torum. Miscellana, epiphil. No. 2.
 cap. 13. ⁸³ Festi Palladii sacris
 diethi à quinque diebus, quibus
 celebrabantur. Ovid, sed Varro-
 ni, et Festo à quanto idus Marti-
⁸⁴ Exigua mercede rudimenta
 acquisita. Uplan. In Legi si
 collectaneus. ¹³ de manumissimis
 vindicta, ait, vel capsari, id
 est, qui portat libros. ⁸⁵ Quae
 libros tenet. ⁹⁰ Manus, et car-
 put Ciceronis abscissa attingeban-
 tur rostris, & quibus in Anto-
 nium disserat. ⁹¹ Mali, vel me-
 diocriis. ⁹² Versus hunc Cicero-
 nis de oppreso Catilina in suo
 consolare à Quintiliano, 9. lib.
 4. cap. et allis vexatum propter
 vocem *Natam longiorum* (*3) iter-
 ratau malevolorum irrisione
 vult asserere Turneb. 7. 19.

(*) Principatus inter cives, quem ut parcent, omnibus viis, et
 rationibus bi elaborant.(**) Ciceroni, atque Demostheni mortem attulit ipsa eloquentia,
 qua adeo floruerunt.(**) Latin. malo sonitu, à *tib;* male, et *qua;* vox, sonus.
 Est adverbium.

Antoni gladios potuit contemnere , si ⁹³ sic
Omnia dixisset : ridenda poëmata malo ,
Quam te conspicuae , divina ⁹⁴ Philippica , famae , 125
⁹⁵ Volveris à prima quae proxima : saevus et ⁹⁶ illum
Exitus eripuit , quem mirabantur Athenae
Torrentem , et pleni moderantem ⁹⁷ fræna theatri ,
Diis ille adversis genitus , fatoque sinistro ,
Quem ⁹⁸ pater ardenti massæ fuligine ⁹⁹ lippus 130
A carbone , et forcipibus , gladiosque parante
Incide , ¹ et luteo Vulcano ad ² rhetora misit .
Bellorum exuviae , truncis affixa ³ tropaeis
Lorica , et fracta de casside buccula pendens ,
Et curtum temone jugum , victaque triremis 135
⁴ Aplustre , et summo tristis captivus in ⁵ arcu ,
Humanis majora bonis creduntur : ad ⁶ hacc se
Romanus , Grajusque , ac barbarus induperator
Erexit , causas discriminis , atque laboris
⁷ Inde habuit : tanto major famae sibi est , quam 140
Virtutis : quis enim virtutem amplexitur ipsam ,
Praemia si tollas ? patriam tamen ⁸ obruit olim
Gloria paucorum , et laudis , titulique cupido

⁹³ Tam inepto versu . ⁹⁴ Oratio , ex illis , quas Cicero in Antonium malo omne Philippias inscripsit ab his , quas in Philippum regem habuit Demosthenes . ⁹⁵ Demosthenem , qui accepto nomine de Anticattè , et Crateri adventu , ex Athenis in Calabriam Thracie profugit , ac templum Neptuni , à cuius ara cum Archias satelles eum abstrahere conaretur , Demosthenes veneno , quod in calamo habuit , hausto innuit . ⁹⁷ Populum in theatro , ubi orationes recitabat . ⁹⁸ Pater Demosthenis *μαχαριπόνις* , qui gladios fabricavit . ⁹⁹ Fu-

mo , fuligine , candente igne .
¹ Lutosa Vulcani , id est , fabi ferrari officina , veline , a Scholani rhetoris , Isaci . ³ Monuments ⁷ τῶν τάν ἵκεσθαι τετύπω .
(²) quo n. loco hostes fusi se in fugam converterunt , in tumulo stipitibus affixa erigebantur spolia . ⁴ Αγλατη , Lycophi , apulustria , ornamenta navium , victoriae navalis monumenta . ⁵ Triumphalē lapide in aitum extrecto , in quo incidebatur puppis . ⁶ Tropaea quae statua credunt bona . ⁷ Ex hac ambitione , et bellicae laudis gloria . ⁸ Cladibus , et bellis civibus .

(²) Latin. Hostium conversionis , id est , fugae .

Cannarum vindex, ac tanti sanguinis ultor
 27 Annulus. ²⁸ I demens, et saevas curre per Alpeis,
 Ut ²⁹ pueris placas, et declamatio fias.
 Unus ³⁰ Pellaeo juveni non sufficit orbis:
 Aestuat infelix angusto limite mundi,
 Ut Gyrae clausus scopulis, parvaque Seriphos; ¹⁷⁰
 Cum tamen ³¹ à figulis munimat intraverit urbem,
 Sarcophago contentus erit. *Mors sola fatetur,*
Quantula sint hominum corpuscula: creditur olim
³² Veliscatus Athos, et quidquid ³³ Graecia mendax
 Audeat in historia: comstratum classibus ³⁴ iisdem; ¹⁷⁵
³⁵ Suppositumque rotis solidum mare: credimus altos
 Defecisse amnes, epotaque flumina ³⁶ Medo
 Prandente, et ³⁷ madidis cantat quae ³⁸ Sostratus alis.
 Ille tamen qualis redit, ³⁹ Salamine relicta,
 In ⁴⁰ Corum, atque Eurum solitus saevire flagellis ¹⁸⁰
 Barbarus, ⁴¹ Aeolia nunquam hoc in carcere passos,

²⁷ In cuius palea venenum in
 hunc usum habuit. ²⁸ Poëta Sar-
 cophagi. Sat. 7. 154. ²⁹ Qui apud
 Rhetores ad declamandum exer-
 cebantur. ³⁰ Cum n. Anaxar-
 chus de infinitis mundis audis-
 set disserentes, levissime dictur,
 dixisseque: me miserum qui
 nondum unius dominus factus
 sum! ³¹ Alexandro nato in Pella-
 Macedoniae urbe. ³² Vix habet
 in toto mundo spirandi locum,
 quasi coarctatus esset brevissi-
 ma, utque testatur Philo lib. in
 Flaccum, ³³ in Alytac ³⁴ ru-
 wuplary. (³⁵) insula. Gyara, et
 Seriphos, de quibus Sat. 1. 73;
 et 6. 363. ³⁶ Babyloniam, quam
 è cocto latere muris cinxii Se-
 miramis, ubi perit Alexander.
³⁷ Sepulchro à lapide Asia, di-
 cto quo cadavera consumat ex-
 sapne, et paxu. (³⁸) Lapis Sar-

cophagus intra quadriginta dies
 totum corpus assumit exceptus
 dentibus. Jul. Caes. Scal. Exerc.
 291. sect. 2. 35 Mons altissimus
 Macedoniacus à Xerxe Persarum
 rege abscondi à contingenti jussus,
 et circumnavigatus. ³⁶ His-
 torici Graci vani, et mendaces;
 Herodot. etc. ³⁷ Quibus Athos
 fuit veliscatus. ³⁸ Pons à ma-
 vilibus, quo Sestio Abido. Ar-
 slan. Europei sunt Xerxes, sup-
 positus rotis circumclus. ³⁹ Exer-
 citu è Medis, et Persis. ⁴⁰ Fu-
 rore poëstico obvios verissem,
 et fidem historiarie excedit. ⁴¹
 Poëta. ⁴² (³³) Ins. in mari Euboli-
 co à regione Atticae, ubi navali
 prælio superatus est à Themis-
 tole Xerxes. ⁴³ Ventos, quod
 pontem ejus dispergenter. Herodot.
 7. ⁴⁴ Respiciat ad Arcadiam.
 Ving. 1. *Luctantes venus vincit,*
 et carcere frangat, etc.

(³⁵) Latin. Aegaei maris angustissima, aut tristissima.
 (³⁸) *exsp*, *exp* est *caro*, et *paxu* *comedo*.
 (³⁹) Nepos in Themistocle.

Ipsum ⁴⁵ compedibus, qui vinxerat ⁴⁶ Ennosigaemum;
 Mitius id same, quod non et stigmate dignum
 Creditat: ⁴⁷ huic quisquam veller servire Deorum?
 Sed qualis reddit? nempe una ⁴⁸ nave ⁴⁹ cruentis ¹⁸⁵
 Fluctibus, ac tarda per densa ⁵⁰ cadavera prora.
Has totes optata exegit gloria poetas.
 Da spatium vitae, multos da, Jupiter, annos:
 Hoc ⁵¹ recto vultu, solum hoc et ⁵² pallidus optas.
Sed quam continuus, et quanti longa senectus ¹⁹⁰
Plena maius ⁵³ deformem, et tetrum ante omnia vultum,
 Dissimilemque ⁵⁴ sui, deformem pro cute pellem,
 Pendentesque genas, et tales aspice rugas,
 Qualeis, umbriferos ⁵⁵ ubi pandit Tabracha saltus,
 In verula scalpit jam mater simia bucca. ¹⁹⁵
⁵⁶ Plurima sunt juvenum discrimina; pulchrior ille
 Hoc, atque ille alio: multum hic robustior illo.
 Una senum facies, cum voce trementia membra,
 Et tam ⁵⁷ laeva caput, madidisque ⁵⁸ infans nasi:
 Frangendus misero gingiva panis ⁵⁹ inermis; ²⁰⁰
 Usque adeo gravis uxori, natisque, sibique,
 Ut captatori moveat fastidia ⁶⁰ Cocco.
 (⁵²) Non eadem vini, atque cibi torpente pallato
 Gaudia: nam coitus jam longa oblivio: vel si
 Coneris, jacet exiguis cum ⁶¹ ramice nervus, ²⁰⁵
 Et quamvis tota palpetur nocte, jacabit.

Anne aliquid sperare potest haec ⁶² inguinis aegri

⁴⁵ Trecenta verbera Hellē-
 ponto infligi, et per compedium
 in pelagus rejici jussit. Herodo-
 tus Polym. ⁴⁶ Neptunum, ab
 iuv. et ⁵⁰ x. quod terram qua-
 tuit. A. Gel. 2. 18. ⁴⁷ Ironici,
 quod mors et Neptunum notis
 mihi jussit. ⁴⁸ Tam stulto, et
 vesano? Herod. 2. ⁴⁹ Scapha
 piscatoria, ⁵⁰ Sampine Persa-
 rum, ⁵¹ Stomum cassorum, et
 in undis fluitantem. ⁵² Non
 tamem omnium novissime, hu-
 more radicali destitutum, canes-
 cit. ⁵³

(⁴⁵) Lat. Rostrum aut esse valde similem simiae.

(⁵²) El paladar yô torpe no siente equal gusto, que antes, en el
 vino, y comido.

Canities? quid, quod merito suspecta⁶³ libido est,
Quae Venerem affectat sine viribus? aspice⁶⁴ partis
Nunc damnum alterius; nam quae cantante voluptas,
Sit lices eximus citharoedus? sitve⁶⁵ Seleucus, 211
Et⁶⁶ quibus aurata mos est fulgere lacerna.
Quid referit magni sedeat qua parte theatri,
Qui vix cornicines exaudiat, atque tubarum
Concentus? (*) clamore opus est, ut sentiat auris, 215
Quem dicat venisse puer, quot nunciet horas.
Praeterem minimus gelido iam corpore sanguis
Febre calet sola: circumsilvit agmina facto
Morborum omne genus, ⁶⁷ quorum si nomina quaeras,
Promptius expediam, quot amaverit⁶⁸ Hippia mos-
chos, 220
Quot⁶⁹ Themison aegros autumno occiderit uno,
Quot⁷⁰ Bassili socios, quot⁷¹ circumscriperit⁷² Irus
Pupillos, quot longa viros exorbeat uno
⁷³ Maura die, quot discipulos⁷⁴ incliner Amillus:
Percurrit citius, quot villas possideat nunc, 225
⁷⁵ Quó tendente gravis juveni mihi barba sonabat.
Ille humero, hic lumbis, hic coxa debilis, ambos
Perdidit ille oculos, ⁷⁶ et luscis invideet, hujus
Pallida labra cibum capiunt digitis alienis.
Ipse ad conspectum coenae diducere rictum 230
Suetus, hiat tantum, ceu pullus hirundinis, ad quem
Ore volat pleno mater⁷⁷ jejuna: sed omni

⁶³ Irrumpendi: quod de Thibe-
rio scribit Sueton. c. 44. Pronior
erat (inquit) ad id genus libidi-
nem, et natura, et aetate et Mar-
tial. ro. epig. 1. 4. 64 Anditus.
65 Etiam eximus tibicens, qua-
nis sit Seleucus. 66 Optimis n-
tibicens vestes longas, et splen-
didas, pallam, et tunicae tenui-
rem induti vagabundus per pul-
pita. Horatius ad Pisones. Tibi-
cen tristisque rugas per pulpita

vestem. 67 Henist. Ovid. 68 De-
qui Sat. 6. v. 83. 69 Medicus-
70 Praetor spolians provincia-
les. 71 Defraudans. 72 Impius
tutor. 73 De qui Sat. 6. v. 207.
74 Sat. 9. v. 26. Incurvus. Mar-
tin. 11. l. epig. 44. 75 Sat. 14.
76 Ipsa in rotum coecus ha-
bet, quod luscis invideat. 77 Ut
cibet pullos ore pleno, ipsa ven-
tre jejuno.

(*) Es menester hablarle a gritos, para que oiga lo que le dice el page: quién ha venido, qué hora es.

Membrorum damno major⁷⁸ dementia, quae nec
Nomina servorum, nec vultum agnoscit amici,
Cum quo præterita coenavit nocte, ⁷⁹ nec illos, 235
Quos genuit, quos eduxit; nam⁸⁰ codice saevo
Haeredes vetat esse suos, ⁸¹ bona tota feruntur
Ad⁸² Phialen: tantum artificis valet halitus oris,
Quod steterat multis in carcere forniciis annis.
⁸³ Ut vigeant sensus animi, ducenda tamen sunt 240
Funera natorum, rogus aspicendus amatae
Conjugis, et fratri, plenaque⁸⁴ sororibus urnae.
Haec data poena diu viventibus, ut renovata
Semper clade domus multis in luctibus, inque
Perpetuo moerore, et⁸⁵ nigra veste senescant. 245
⁸⁶ Rex Pylius (magno si quidquam credis Homero)
Exemplum⁸⁷ vitae fuit à cornice secundae.
Felix nimirus, qui⁸⁸ tot per saecula mortem
Distulit, atque suos jam⁸⁹ dextera computat annos;
Quique novum⁹⁰ toties mustum bibit: oro parumper
Attendas: quantum de legibus⁹¹ ipse queratur 252

78 Ubi memoria, ratio, et re Nestorem 300. annos vixisse,
omnia mentis organa deficiunt. 79 cum aliis, 30. anni aetatem
terminantes, 90. cum vixisse di-
cant: completo n. centenario
numero in sinistra, ulteriore
computat vitæ numerum in dex-
tra. *ανταπατάτης.* (*) Lycoph. de
qua ratione vide Coel. Rhod. 23.
lib. c. 12. et Lili. Gyraldi Dial-
2. et epigr. Grac. lib. 2. c. 9.
de anu. prae qua Nestor non e-
rat senex. ὁ ξύπλακος γέρεις
πλευρᾶται κυνόποιος ἀσφαλύρος.
(*) Ecce a. avertit nubes laeta,
dextra digitis ratione computat.
Plaut. Miles. 90 Tot autumnis.
91 Cui Parcas nimium parcant.

(*) Latin. Iterum per digitos numero.

(*) Lat. Quae senectus manu sinistra numerare iterum co-
putat.

Fatorum , et nimio de stamine , ²² cum videt acris
Ancilochi barbam ardente; nam querit ab omni,
Quisquis adest , socio , cur haec in tempora duret?
Quod facinus dignum tam longo admiserit aevο. ²³
Haec eadem ²¹ Peleus , raptum cum luget Achillem ,
Atque ²⁴ alias , cui fas ²⁵ Ithacum lugere ²⁶ natantem.

Incolumi Troja Priamus venisset ²⁷ ad umbras
²⁸ Assaraci magnis solemnis , Hectore fumus
Portante , ac ²⁹ reliquis fratribus ³⁰ cervicibus , inter ²⁶⁰
³¹ Iliadum lacrymas , ut primos edere planctus
³² Cassandra inciperet , scissaque ³³ Polyxena palla :
Si foret extinctus ³⁴ diverso tempore , quo jam ,
Cooperat ³⁵ audaces Paris aedificare carinas.
Longa dies igitur quid contulit? omnia vidit ²⁶⁵
Eversa , et flammis ³⁶ Asiam , ferroque cadentem .
Tunc ³⁷ miles tremulus posita tulit arma ³⁸ tiara ,
Et ruit ante aram summi ³⁹ Jovis , ut vetulus bos ,
Qui domini cultris tenue , et miserabile collum
Præberet , ab ⁴⁰ ingrato jam fastidius aratro .
Exitus ille uncunque ⁴¹ hominis , sed torva canino
Latravit rictu , quæ post hunc xixerat , ⁴² uxor .

²² Cum videt fortē filium
sumum Antilocium jam grandem ,
et barbatum occisum , et rogo
ardentem , *ενθάδεσθαι καὶ τοῦ*
Αἰλιάκου εὔραται περ ὑπάντες
τρίευον , etc. Philostratus ²³ lib.
Iconum. ²⁴ Pater Achilles. ²⁴
Lycetes. ²⁵ Ulysses filium sumum ,
Ithaca dicem. ²⁶ Per matra
decenlianem emere iactatum , vel
simpliciter è nūtritione errantem
ad Calypso insulam. Odys.
²⁷ ²⁸ Ad sepulchrum majorum.
²⁹ Avis sui fratris. ³⁰ Filii ad
huc viventibus , qui patris fu-
nus offerrant. ³¹ Tejojanarum mu-

Herum. ³² Priami filiae: illa va-
tes præscia , et praedicens ex-
cidium Trojæ: haec in publica
clade , et tot snorum funeribus
luggens , et vestes suas discin-
dens. ³³ Prius quam. ³⁴ Quibus
5 Asiae partem magnam . ⁶ Ae-
neid. ⁷ Arma alii desuetu sepe ,
etc. ⁸ Ille Persico: vide Briss.
⁹ De regno Pers. ¹⁰ Herculi .
¹¹ Pathos , vel Mæconia: ab ingrato
agro colendo inutilem inter-
ficit. ¹² Virt. ¹³ non bellone ,
ut... ¹⁴ Hocuba uxor Pri-
mū in cæcum conversa.

Festino ad ¹¹ nostros , et ¹² regem transeo Ponti ,
Et ¹³ Croesum , quem vox justi facunda Solonis
Respicere at longae jussit spatio ultima vitæ. ²⁷⁵
¹⁴ Exilium , et carcer , Minturnarumque paludes ,
Et mendicatus victa Carthagine panis ,
¹⁵ Hinc causas habuere: quid illo cive tulisset
Natura in terris , quid Roma , beatius unquam?
Si , ¹⁶ circumducto ¹⁷ captivorum agmine , et omni ²⁸⁰
Bellorum pompa , animam exhalasses ¹⁸ opimam ,
Cum de ¹⁹ Teutonico vellet descendere currū?
²⁰ Provida Pompejo dederat Campania febres
Optandas ; sed multæ urbes , et publica vota
Vicerunt : igitur fortuna ipsius , et urbis , ²⁸⁵
Servatum victo caput abstulit : ²¹ hoc cruciatu
²² Lentulus , hac poena , caruit , ceciditque ²³ Cethegus
Integer , et jacuit ²⁴ ²⁵ Catilina cadavere toto .

Formam optat modico pueris , majore puellis
Murmure , cum ²⁶ Veneris fanum videt anxia mater , ²⁹⁰
²⁷ Usque ad delicias votorum , ²⁸ cur tamen , inquit ,
Corripias : pulchra gaudet Latona Diana .
Sed vetat optari faciem ²⁹ Lucretia , qualem

³⁰ Romana exempla. ¹² Mi-
thridatem , qui ⁴⁰ annorum belli
sesti , veneno cum non pos-
set , gladio finivit. ¹³ Lydia
regem , longæ vitæ miseriarum
admonitus , à Solone Atheniens ,
qui regi se beatum existimanti
pronunciavit , neminem ante obli-
tum felicem. ¹⁴ C. Mariacer-
nac , qui à Sylla superatus è pa-
lude in Minturno , ubi lauit ,
extrectus , et in carcere con-
jectus , deinde exul panem men-
dicavit in Africa. ¹⁵ Et vita
longa . ¹⁶ In triumpho . ¹⁷ Clau-
borum , et Teutonum . ¹⁸ Lac-
tam , triumphantem , et quasi
coronam spolia ferentem. ¹⁹ Quo
de Teutonibus triumphans ve-
datur. ²⁰ Cum Pompejus Ne-
poli in Campania gravi laborante
febre (quæ futuri malis vocat-
eum eripere) suscepta publice
vota , et malitia longi fati for-
tuna caput ejus à Caesare vici
gladiis Achillæ , et Photini à
Prolomaco in hoc missorum re-
servatum. ²¹ Non capite ali-
ciso. ²² Conjurato in pa-
triam notus ex Salustio. ²³ Quæ
venustatis dea est. ²⁴ Delicias
etiam votis concinit. ²⁵ Et cur
objicit aliquem hinc ipsa re-
probendas? ²⁶ Latona ipsa ga-
det Diana filia , quis pulchri sita
quæ proprie fortunam à Fa-
quinto sexto per vim constu-
prata sibi mortem consivit.

(²²) Cum esset securi feriendus , feroci adeo vulnu carnificem
adspexit , ut cum fugere cogortz; atque ita instantem necem ef-
fugit.

Ipsa habuit : cuperet¹⁷ Rutilae¹⁸ Virginia gibbum
Accipere , atque suam Rutilae dare: filius autem¹⁹
Corporis egregii (*) miseris ,²⁰ trepidosque parentes
Semper habet : rara est adeo concordia formae,
Atque pudicitia : sanctos licet²¹ horrida mores
Tradiderit a domus , ac veteres imitata²² Sabinas:
Praeterea b castum ingenium, vultumque modestum²³
²³ Sanguine ferventem tribuat b natura benigna,
Larga manu , (quid enim puer conferre potest²⁴ plus
Custode , et eura natura potentior omni?)
²⁴ Non licet esse viros : nam prodiga corruptoris
Improbitas ippos audet tentare parentes.³⁰⁵
Tanta in munib[us] fiducia :²⁵ nullus ephemum
²⁶ Deformem saeva castravit in arte tyrannus,
Nec praetextatum rapuit Nero loripedem , nec
Strumosum , atque utero pariter , gibboque tumen-
tem.
²⁷ I nunc , et²⁸ juvenis specie laetare tui , quem³¹⁰
Majora expectant discrimina ; fiet adulter
Publicus , et poenas metuet , quasunque maritus
Exigit iratus : nec erit felicior astro
²⁹ Martis , ut in laqueos nunquam incidat : exigat autem
Interdum ille dolor plus , quam lex ulla dolori³¹⁵
Concessit : necat hic ferro , secat ille cruentis
Verberibus quosdam moechos , et³⁰ mugilis intrat.

²⁷ Deformis , et gibbosae . ²⁸ pulcherrimum quemque , ut Spo-
rili L. Virginis , plebeji , quale
in libidinosum Appii Claudii
servicium veniret , à patre sibi in-
terfecta . ²⁹ De castitate filii , a
Honesta educatione , de b. matre , ac cas-
ta . ³⁰ Pauperes pudicitiae ma-
ter . ³¹ Castissimas . Sat. 6. 153 .
³² Pudibundum , rubescensem ,
quae virtutis est tintura . ³³ Cauta instituione , vel castrantur
corrumptuntur , vel castrantur
cos-
phant , mugilesque .³⁴

(*) Tiene a sus padres en continuo susto; ay! si habrá caldo en
algún lazo?

Sed

Sed tuus⁴¹ Endymion⁴² dilectas fiet adulter
Matronae : mox cum dederit⁴³ Servilia nummos ,
Fier et illius , quam non amat :⁴⁴ exuet omnem³²⁰
Corporis ornatum : quid enim ulla negaverit⁴⁵ udis
Inquinibus , sive est haec⁴⁶ Hippia , sive⁴⁷ Catulla?
⁴⁸ Deterior totas habet illuc foemina mores .
⁴⁹ Sed casto quid forma nocet ?⁵⁰ quid profuit olim
⁵¹ Hippolyto grave propositum ?⁵² quid Bellerophonti ?
Erubuit nempe⁵³ haec , ceu fastidita repulsa:³²⁵
Nec Sthenobaea minus quam Cressa excanduit , et se
⁵⁴ Concussere ambae : mulier savissima tunc est ,
Cum stimulos odio⁵⁵ pudor admoveat : elige⁵⁶ quid nam
Suadendum esse putes ,⁵⁷ cui nubere⁵⁸ Caesaris uxor
Destinat : optimus hic , et formosissimus idem³³⁰
Gentis patriciae rapitur miser extinguendus
⁵⁹ Messalinae oculis : dumud seder illa para⁶⁰
⁶⁰ Flammeolo ,⁶¹ Tyriusque palam⁶² genialis in⁶³ horris

⁴¹ Sed tuus forte filius pul-
cher , et amabilis , ut Endymion
Lunae dilectus , electas solas ,
et formosas amabiles foeminas .
Immo , inquit Poeta , et mox e-
tiam deformes , et turpes , ubi
preiūrum illi dederint . ⁴² Quan-
dilict , et delict , non ejus à quo
preiūrum corruptus est , et condu-
ctus . ⁴³ Deformis , et dives ,
qualis erit Servilia Bruti mater ,
quae Caesari nummos dedisse cre-
debutur , referante Plutar . ⁴⁴ U-
adultero donec . ⁴⁵ Veneri . ⁴⁶
Nobilis , ac prodigia . ⁴⁷ Plebē-
ja , ac avara . ⁴⁸ In caeteris ma-
le morata , hic induit comita-
tem , liberalitatem , etc. ut moe-
chis largatur . ⁴⁹ Objecio . ⁵⁰
Responsio . Neque enim grave
propositum cascae vitas pericu-
losas immittunt , ut et raphanus : pa-
tentia porta percurrebat cos-
phant , mugilesque .
⁵¹ Filio Phœdra ,
qui à noverca Phœdra , cuius
incesto amor non respondebat ,
apud portu stupri falso accus-
atus , dum patris iram fugeret ,

(d) Lat. Deorum nuptiis praesentium , οὐ γάμος , nuptias eccl[esi]as.

Ster-

Sternitur , et ^{et} riu decies centena dabuntur 333.
 Antiquo , veniet cum ^{et} signatoribus ^{et} auspex .
 Haec tu secreta , et paucis commissa putabas ?
^{et} Non nisi legitime vult nubere : quid placeat , die:
 Ni parere velis , ^{et} pereundum est ante lucernas:
 Si scelus admittas , dabitur mora parvula , dum res 340
 Nota urbi , et populo contingat ^{et} Principis aures .
 Dedece ^{et} illi domus sciet ultimus , interea tu
 Obsequere ^{et} imperio , si tanti est vita dierum
 Paucorum : ^{et} quidquid levius , meliusque putaris ,
 Praebenda est gladio pulchra haec , et candida cervix . 345
^{et} Nil ergo optabant homines ? si consilium vis ,
^{et} Permitte ipius expendere numinibus , quid
 Conveniat nobis , rebusque sit usile nostris .
 Nam pro jucundis apissima queaque dabunt dū .
 Charior est illi homo , quam sibi : nos ^{et} animorum 350
 Impulsu , et coeca , magnaque cupidine ducti
 Conjugium peritus , partumque uxoris : at illis
 Notum , qui pueri , qualisque futura sit uxor .
 Ut tamen et poscas aliquid , voveasque sacellis

64 Decies centena milia sestertiū
 , qui in dote laudiorum mos .
 (*) 65 Notarisi , qui tabulas nuptiā
 , signent . Consulem designatum
 cum uxore Princeps , praedicta
 die adiutio , qui obsequient , re-
 luctu suspicendorum liberorum cau-
 sa , conveniente ^{et} aqua illam au-
 disse auspiciis verbe , subiecte , so-
 cripasse , etc . Tacit . 11 . Annal .
 66 Auspices nuptiā interponantur
 ex more majorum , qui nihil
 sine auspicio gererant . 67 Id-
 que vivo marito Claudio Imper-
 fangue Ostiam tantum profecto
 sacrifici causa ; Tacit . 11 . Annal .

(*) Véase el valor del sestercio en mi traducción de C. Nepote , y
 bífida el año de 74 , en la nota sobre Sestertius .

(*) awqurveruxa est dictum memorabile , ab aw̄ longe ,
 et praeceps , recordar .

(3) Lat. Bona precabatur à Diis benignae , ut darent , utpote
 melius videntes , quae potiora sint .

^{et} Exta , et candidi ^{et} divina tomacula porci . 355
 " Orandum est , ut sit mens sana in corpore sano .
 Fortem posca animum , et mortis terrore carentem ,
^{et} Qui spatium vitae extremum inter munera ponat
 Naturae , qui ferre queat quoscunque dolores ,
 Nesciat irasci , cupiat nihil , ^{et} et potiores 360
 (*) Herculis aerumnas credat , saevosque labores ,
 Et Venere , et coenis , et plumis ^{et} Sardanapali .
 Monstro , ^{et} quod ipse tibi possis dare : semita certa
 Tranquillae per virtutem patet unica vitae .
 Nullum numerus abest , si sit prudensia : sed te 365
^{et} Nos facimus , Fortuna , deam , coeloque locamus .

75 Quod ea Diis prosecentur ,
 quae maxime extēt , eminentiae
 quia inquit Festus) at rectius ,
 quia exercit . 76 Facimina e je-
 core , et carnis porcini con-
 cisus : ^{et} rūs , sacrificiis petere pos-
 sit . 77 Roga bonam mentem ,
 bonam valeitudinem animi , dein
 de corporis , etc . Seneç . ep . 10 .
 78 Qui mortem esse naturae mu-
 nus ducat . 79 Aerumnas cum
 virtute preferat delicias , et vo-
 luptatibus . 80 Ultimi Assyrio-
 rum regis , viri molissimi . 81
 Ux ex te , et tua virtute omnia
 bona , et felicitatem petere pos-
 sis . 82 Per imprudentiam nos-
 tram locum Fortunae inter nu-
 mina relinquimus .

(*) Qui ex Alcmena Jovis filius aprum vivum cepit , taurum
 edomuit , leonem jugulavit , hydram occidit , cervam aeripedem
 cepit , stymphalidas aves interfecit , cervalum canem ad superos
 traxit , Angie stabulum trium millium boum capax expurgavit ,
 Amazonas debellavit , aurea mala ex Hesperidum hortis , dracones
 custode interfecit , absulit , montesque Calpem , et Abylam dis-
 junxit .

SATYRA XI.

Persico, quem ad coenam invitat, frugalitatem commendat, pauperumque perstringens luxum, docefaciendos esse sumptus pro suarum cuiusque facultatum modulo.

ATICUS EXIMIE SI COENAT, LAUTUS HABETUR:
Si ¹ Rutilus, demens: quid enim (*) majore Ca-
chino
EXCIPITUR VULGI, quam ² pauper Apicius ³ + omnis
Convictus, (⁴) thermae, ⁵ stationes, omne theatrum
De ⁶ Rutilo; nam, dum valida, ac juvenilia membra ⁵
Sufficiunt galeae, dumque ardent sanguine, fertur,
Non cogente quidem, sed nec prohibente tribuno,
⁷ Scripturus leges, et regia verba lanistae.
* Multos porro vides, quo saepe elusus ad ipsum
Creditor intromit, solet exspectare macelli, ¹⁹
Et quibus in solo vivendi causa palato est.
* Egregius coenat, meliusque miserrimus horum,
Et cito casurus jam ¹⁰ perlucente ruina:
Interea gustus elementa per omnia querunt,
(*) Nunquam animo pretiis obstantibus; interius si ¹⁵

¹ Nobilis, et dives. ² Pau-
per, qui patria bona exhaustus.
³ Redactus ad pauperiem ex luxu, ut Apicius, de quo Saty. 4.
v. 23. vel ⁴, pauper qui luxuri-
sus. ⁴ Omnes in convivis, ther-
mis, stationibus, in foro, thea-
tro loquuntur. ⁵ Loca in foro
Romano, in quibus convenie-
bant, et consistebant, sermo-
nes ferebant, in aliis Senatores,
in aliis juvenes, in aliis munici-
pes. ⁶ Qui absumptis gutta bo-
nis ad gladiatorium se contulit.
Si emendat Jan. Rutgersus, ut

(*) Con mayores ritadas.

(²) Balnea, batu, à ³: quis, calidus.

(³) Sin reparar en el nuncio coste.

SATYRA XL.

Attendas, magis illa juvans quae pluris emuntur.
Ergo haud difficile est periturum ¹¹ arcessere summam
Lancibus ¹² oppositis, vel marris ¹³ imagine fracta,
Et quadrangulis nummis condire ¹⁴ gulosum
Fictile: sic ¹⁵ veniunt ad (*) miscellanea ludi. ²⁰
Refert ergo quis haec eadem paret: in ¹⁶ Rutilo nam
Luxuria est ¹⁷; in ¹⁷ Ventidio laudabile nomen
Sumit, et a censu famam trahit: illum ego juro
Despiciam, ¹⁸ qui scit, quanto sublimior ¹⁹ Atlas
Omnibus in Lybia sit montibus; hic tamen idem
Ignoret, quantum ferrata distet ab ²⁰ arca
Sacculus: ²¹ è coelo descendit, ²² rudi oravit,
Figendum, et memori tractandum pectore: sive
Coniugium quaeras, vel ²³ sacri in parte senatus
Esse velis: nec enim ²⁴ loricam poscit Achillis ³⁰
²⁵ Thersites, in qua se ²⁶ traducebat Ulysses
Ancipitem: ceu tu magno discrimin'e causam
Protegere affectas, ²⁷ (²⁸) te consule, dic tibi, quis sit,
Orator ²⁸ vehemens, an ²⁹ Curtius, an ³⁰ Matto: bucae
Noscenda est mentura tuae, spectandaque rebus ³⁵
In summis, minimisque, etiam cum piscis emetur,

¹¹ Contrahere as. ¹² Pigno-
ri. ¹³ Aurea, argentea, athena,
vel magistratus. ¹⁴ In cer-
tamine de armis Achillis donan-
dis optime merito. ¹⁵ De quo
Sat. 8. vers. 269. ¹⁶ Per modes-
tiam ambigere videbatur, an et
ipse peteret, villem se, et in-
dignum ferens. ¹⁷ Tuas perpen-
ditas, et foris sapit, intus et
domi sue hospes. ¹⁸ Mons
Mauritanie. Sat. 13. v. 48. ²⁰
Divitis. Sat. 10. v. 25. ²¹ Mo-
dictus opes sue. ²² Divina illa
Chilonis sententia Noscere teipsum.

(*) Proprie miscellanea dicuntur ea, in quibus variae, diver-
saeque committuntur res; sed etiam usurpat haec vox, (ut hic)
pro ludi, in quibus variis, et dissimiliis spectacula exhibebantur.
Ludi pro ludi, gladiatores, lanistae.

(²) Versata dicit, quid ferre recusent, quid valeant humeri.
Horat, in Arte poetica.

Nec nullum cupias, cum sit tibi¹¹ gabo tantum
In loculis: quis enim, te deficiente crunna,
Et crescente gula, manet exitus, aere paterno,
Ac rebus mersis in ventrum, foenoris, atque ⁴⁹
Argenti gravis, et pecorum, agrorumque¹² capace?
¹³ Talibus à dominis post cuncta novissimus exit
¹⁴ Annulus, et digito mendicat¹⁵ Pollio nudo.
Non praematuri¹⁶ cineres, nec funus acerbum
¹⁷ Luxuriae; sed morte magis metuenda senectus. ⁴⁵
Hi plerunque¹⁸ gradus: conducta pecunia Romae,
Et coram¹⁹ dominis consumit: inde ubi paulum
Nescio quid superest, et²⁰ pallet foenoris auctor,
Qui²¹ vertere solum, ²² Bajas, et ad²³ Ostia currunt.
²⁴ Cedere namque foro jam²⁵ non tibi deterius, quam
²⁶ Esquilias à²⁷ ferventis migrare²⁸ Subura. ⁵¹
Ille dolor solus patriam fugientibus, illa
Moestitia est, ²⁹ caruisse anno Circensibus uno.
³⁰ Sanguinis in facie non haeret gutta: ³¹ Morantur
Pauci ridiculorum, et fugientem ex urbe pudorem. ⁵⁵
(*) Experiēre hodie nunquid³² pulcherrima dictu,
Perfice, non praestem vita, nec moribus, et re,
Sed laudem siliquas occultus ganeo, pultes

³¹ Quo emas gobionem, ³² jactura jam sit, quam per seta-
Ventre erecit hiescibonium. ³³ Heliobibus. ³⁴ Equestre in-
signe. ³⁵ Decotor. ³⁶ Non
mors prematura, quam per in-
gluviem sibi accelerant; sed se-
nectus morbis, et inopia op-
pressa luxuriosus est misera, et
timenda. ³⁷ Luxurioso. ³⁸ Per-
ditae gulae in pauperatum se-
praecepsitatis. ³⁹ Creditoribus.
⁴⁰ Timet iognator ne creditum
perfdat. ⁴¹ Patriam muta-
tur, fuerunt. ⁴² Sam. 3. v. 4.
⁴³ Portam ait ostia Tiberis sex-
decim à Roma in illaribus, hinc
navigaturi. ⁴⁴ Non comparere
in foro. ⁴⁵ Non majori honoris

jactura jam sit, quam per seta-
tis fervore ex urbe media se-
cedere in suburbanum, aut rus-
tari. ⁴⁶ Ad frigidiorum locum
in colle Exequillium dicto, quod
in eo⁴⁷ Hostilius excubis
posuerit: ⁴⁸ vel, quod prius neg-
lectum exculerit. ⁴⁹ Frecuentia,
et turba populi. ⁵⁰ Sat. 3. v. 3.
⁵¹ Non erubescunt. ⁵² Via re-
periaris qui pudorem, cuius jam
plerisque pudet, et qui ex urbe
fugit, ut justitiā quondam, et
Vercundia ex orbe, retinuerit.
⁵³ Laudatam à me fru-
galitatem.

(*) Hodie meus conviva videbis, me, qui frugalitatem laudo
verbis, rūpā tenui victu contentum esse.

Co-

Coram alio dictem pucro, sed in aure placentas.
Nam, cum sis conviva mihi promissus, habebis ⁶⁰
⁵⁵ Evandrum, veniet¹¹ Tirynthius, aut¹² minor illo
Hospes, et ipse tamē¹³ contingens sanguine coelum,
⁵⁷ Alter aquis, ⁵⁸ alter flammis ad sidera missus.
(*) Fercula nunc audi¹⁹ nullis ornata macellis.
De Tiburtino veniet pinguisimus agro ⁶⁵
Hoedulus, et (*) totū gregg mollior, ⁶⁶ inscius herbae,
Needum ausus virgas humiliis mordere salicti,
Qui plus lacticis habet, quam sanguinis: et⁶⁷ montani
Asparagi, ⁶⁸ posito quos legit villica fuso.
Grandia præterea, ⁶⁹ torto que calentia foeno ⁷⁰
Ova adsunt ipsis cum⁷¹ matribus, et servatae
Parte anni, quales fuerant in vitibus, uvae:
⁷² Signinum, ⁷³ Syriumque pyrum, de corribus iisdem
⁷⁴ (*) Aemula Picenis, et odoris mala recentis,
Nec metuenda tibi, ⁷⁵ siccatum frigore postquam ⁷⁵
Autumnū, et crudi posuere peritula succi.
Hacc olim nostri⁷⁶ jam luxuriosa⁷⁷ senatus
Coena fuit. ⁷⁸ Curius, parvo quae legerat horto
Ipse, focus brevibus ponebat oluscula, quae nunc
⁷⁹ Squalidus in magna fastidit compede fossor, ⁸⁰

53 Me hospitem frugalem, qua-
lis fuit Evander, qui Herculem
ex Hispania redeuntem vili ex-
cepit convivio, et postea Ae-
neam, Virg. Aeneid. 8. ⁵⁴ Hercu-
les a Tyrintho oppido Argi-
vorum primus ejus. ⁵⁵ Aeneas,
⁵⁶ Ex Veneri natus. ⁵⁷ Aeneas
Huncimico fluvio submersus. ⁵⁸
Hercules venerata tunica à De-
ianira immissa forens pyram in
Octo mense extructam concen-
dit, et absopus est. ⁵⁹ Vir-
gil. 4. Georg. Dapibus mentes on-
ravat incipit. ⁶⁰ Ubere non
depulsus, non ablucatus. ⁶¹

(*) Que tibi in convivio apponentur.

(**) El mas tierro de toda la manada.

(***) De tan buen gusto, como las de Picenas.

K 3.

Qui

Qui meminist, calidae sapiat quid ⁷³ vulva popinae.
⁷⁴ Siccis terga suis, rara pendientia crate,
 Moris erat quandam ⁷⁵ festis servare diebus,
 Et ⁷⁵ natalitium cognatis ponere lardum,
 Accedente nova, ⁷⁶ si quam dabant hostia, carne: ⁸⁵
 Cognitorum aliquis titulo ter consulis, atque
 Castrorum imperiis, et dictatoris honore
 Functus, ad has epulas ⁷⁷ solito maturius ibat,
 * Erectum ⁷⁸ domito referens a monte ligonem.
 Cum tremerent autem ⁷⁹ Fabios, durumque Catonem,
 Et Scraus, et Fabricios, ⁸⁰ rigidique severos ⁹¹
 Censoris mores etiam collega timeret.
 Nemo ⁸¹ inter curas, et seria duxit habendum,
 Qualis in Oceani fluctu ⁸² testudo nataret,
 Claram ⁸³ Trójugenis factura, ac nobile fulcrum; ⁸³
 Sed ⁸⁴ nudo latere, et parvis ⁸⁵ frons aerea lectis
 Vile coronati caput ostendebat aselli,
 Ad quod lascivi ludebant ruris alumni.
Tales ergo cibi, qualis domus, atque nupelle.
 Tunc rudis, et Grajas mirari nesciis artes,
 Urbibus eversis ⁸⁶ praedarum in parte reperta

100

⁷³ Posterior pars Porcae, vel
 electitia suis primiparae vulva
 delicate praeparata in popinae.
⁷⁴ In crate lignea fumo, et even-
 tio expositi ad siccam. ⁷⁵
 Natali, seu festo, veluti pro sum-
 mis delicisi, ⁷⁶ Si forte hos-
 tiam macarent. ⁷⁷ Tanquam
 ad apparatum lautiorem. * Hu-
 meris sublatum. ⁷⁸ Culto, sub-
 acto. ⁷⁹ Censores rigidi, et
 luxui infestos. ⁸⁰ Fabium Ma-
 ximum, qui P. Decimius collegam
 notavit, ut parum severum cen-
 sorem. ⁸¹ Ac si res seria esset,
 et necessaria. ⁸² Cujus putu-
 mina secare in laminas, lectos-
 que illis ornare Carvilius Pollio

instituit, Plin. 9. lib. 11. csp.
 cuiusmodi lectos Clem. Alexand.
^(*) ξανθός πατημένης κά-
 τας vocat. Lucian. ^(*) κλεψ-
 ράτης κανθάρος verit. Apu-
 leji lectum Indica testudine pel-
 lucidum. Sen. Elaboratam scrupu-
 lossa distinctione testudinem, ⁷
 de Benef. 9. 83 Romanis. ⁸⁴
 Sine fulcro, aut latere, ad quod
 se inclinet. ⁸⁵ Anterior lecti
 pars aere ornata sustinet cap-
 put asini seruo coronati, et E-
 trusca superstitione, quae hinc
 agri incommoda arceri credebat:
 vide Scoppe collect. 2. 27. ⁸⁶
 Inter praedas.

^(*) Lat. Testudinibus ornatos, distinctos, lectos.

^(*) Lat. Lectum ex Testudine Indica.

Magnorum artificum frangebat ⁸⁷ pocula miles,
⁸⁸ Ut phaleris gauderet equus, caelataque cassis
 Romuleae simulachra ferae mansuescere jussae
 Imperii fato, et geminos sub rupe Quirinos, ¹⁰⁵
 Ac nudum effigiem clypeo fulgentis, et hasta,
 Pendentesque dei, perituro ostenderet hosti:
 Argenti quod erat solis fulgebat in armis.
 Ponebant igitur ⁸⁹ Thusco ferrato catino
 Omnia tunc, quibus invidreas, si lividulus sis. ¹¹⁰
 Templorum quoque majestas praesentior, et vox
 Nocce fere media, mediamque ⁹⁰ audita per urbem
 Litore ab * Oceanii Gallis venientibus, et ⁹¹ diis
 Officium vatis peragentibus, his monuit nos;
 Hanc rebus Latii curam praestare solebat ¹¹⁵
⁹² Fictilis, et nullo violatus Jupiter auro.
 Illa ⁹³ domi natas, nostraque ex arbore mensa
 Tempora viderunt, ⁹⁴ hos ligna stabat in usus,
 Annosam si forte nucem dejecerat Eurus.
 At nunc divitibus coenandi nulla voluptas, ¹²⁰
 Nil rhombus, nil dama sapit, putre videntur
 Unguenta, atque ⁹⁵ rose, latos nisi sustinet ⁹⁶ orbes
 Grandis ⁹⁷ eburi, et magno sublimis Pardus hiatus
 Dentibus ex ⁹⁸ illis, quos mitit porta ⁹⁹ Syenes,

⁸⁷ Argentea, sive aurca. ⁸⁸ Ut
 erit phaleris equo conserferet,
 et caelata cassidem, quo ostenditer perituro hosti effigiem
 luce, quae Imperii fato iussa
 aureat per vim, rapinas, et sce-
 lera confitata: sic Sat. 3. v. 20.
⁹³ K tago, ⁹⁴ è cirro, aut cu-
 prasso ex Africa. ⁹⁴ Mensanum.
⁹⁵ Serra è rose, quibus coro-
 nabuntur convivas. ⁹⁶ Mensas
 rotundas cypris. Lucan. 9. 97 Pes
 eburaeus in formam pardii affixus
 factus. ⁹⁸ Elephantinis, qui ab
 insulis Elephantide per Syenes,
 ranquam portam, mituntur in
 alias Aegypti partes, inde Ro-
 manum, ut Sat. 3. Janua Balearum
 Canas. ⁹⁹ Urois in confinibus
 Aethiopiae directe sub Tropico
 Conci vicinas insulas Elephan-
 tidi. ^{K 4} ⁸⁷

Et Mauri celeres, et Maaro¹ obscurior Indus, 125
 Et quos deposituit Nabathaeo² bellua salu,
 Jam nimios, capitiique graves: ³ hinc surgit orexis,
 Hinc⁴ stomacho bilis: * nam pes argenteus illis,
 Annulus in dito quod ferreus: ergo superbum
Conevoam cævo, qui me sibi comparat, et res 130
Despicit exiguas: adeo nulla uncia nobis
Est eboris, nec⁵ tessellae, nec⁶ calculus ex hac
Materia; quin ipsa manubria cultellorum
Ossea: non tamen his ulla unquam obsonia fiunt
Rancidula, haud ideo pejor gallina secatur, 135
Sed nec⁷ strutor erit, cui cedere debet omnis
Pergula, discipulus Tripheri doctoris, apud quem
Sumine cum magno lepus, atque aper, et⁸ pygargus,
Et⁹ Scythicae volucres, et¹⁰ phoenicopterus ingens,
Et Getulus¹¹ oryx, hebeti lautissima ferro 140
Caeditur, et tota sonat¹² ulmea coena Subura.
Nec frustum capreae subducere, nec latus¹³ Aphrae
Novit avus noster tirunculus, ac rufis omni

¹ Nigror. ² Arabico, Ara-
 biae a. tres partes: Deserta, que Scenitis: Felix, quae Saba,
 Petrea, quae Nabathaea. ³ E-
 Ilephas, qui dentes jam nimios,
 capitiique graves arbori nimios
 deponit. ⁴ Ex haec latuus sup-
 pellectilis, ex ebo, quod mai-
 jor in prelio est, quam argen-
 tum. ⁵ Appetitus, et stomachus latrans. ⁶ Mensae enim
 pes argenteus mensas sustinet,
 (quas^(*) καίνες ἀργυρόδοτας
 vocat Lucianus in *narrata*) ae-
 quae vilis est, as ferreus annu-
 lis in dito. ⁷ In vaco, seu
 albeo lisorio. ⁸ Litrunculi.
⁹ Proprie qui mensae cibum im-
 ponit, τραπέσιμος, Atheneo
⁴ Saepissime vero, ut et hoc

(*) Lat. Mensas, aut lectos, pedes aureos habentes.

Tempore, et exiguae¹⁴ frustis imbutis ofellae.
 Plebejos calices, et paucis assibus emptos 145
 Porrigit incultus puer, atque¹⁵ à frigore tutus,
 Non Phryx, aut Lycius, non à mangone¹⁶ petitus
 Quisquam erit, et¹⁷ magno: cum posci, posce¹⁸ Latine.
 Idem habitus cunctis, ¹⁹ tonsi, ²⁰ erectique capilli,
 Atque hodie tantum propter convivia pexi: 150
 Pastoris duri est hic filius, ille bubulci,
²¹ Suspirat longo non visam tempore matrem,
 Et casulum, et notos tristis desiderat hoedos,
 Ingenui vultus puer, ingenuique pudoris,
Quales esse decet, quos²² ardens purpura vestit, 255
Nec²³ pugillares deferit in balnea²⁴ raukus
Testiculos, nec vellendas jam²⁵ praebuit alas,
Crassa nec opposito pavidis tegit inguina²⁶ gutto.
Hic tibi vina dabit diffusa in montibus illis,
A quibus ipse venit, quorum sub vertice lusit: 160
Namque una, atque eadem vini patria, atque ministri.
Forsitan expectes, ut²⁷ Gaditana canoro
*Incipiat²⁸ prurire choro, ** plausque probatae

¹⁶ Qui frusta carnis porcinæ
 tamē distribuere novit. ¹⁷ Ves-
 timenta minutis, magis quam or-
 natus. ¹⁸ Prestio. Mingo pro-
 priæ *κυρτηρίας*, canum nutri-
 tor: sed et longis trictrac, pue-
 rorum aitor, et negotiator dicti-
 tur. Vide Persi Sat. 6. vers. 76.
¹⁹ Italus n. est. ²⁰ Non coman-
 alentes: (*) *αποποιουσι*. ²¹
 Nec calamistrati, pexi tantum
 ut omnes praesciati pueri recti,
comptique fulvulent. Hor. ser. 8.
 1. 2. ²² Suspirio se desiderare
 testator. ²³ Praetexta fulgen-
 tibus purpura. ²⁴ Grandes, qui pug-
 num compleant. ²⁵ Ex coitu, vel
 emunclus. Sat. 4. 514. vel legge

(*) Lat. Intonsi, ab a, non, nūs, tondeo, et nūs, come.

(*) Δρωπαντες dicitur, qui unguento, quod Graeci Δρωπαντες
 vocant, corporis capillos cyllebat.

Ad terram tremula descendat clune puluae.
Specrant hoc nuptas juxta recubante marito,
Quod pudeat narrasse aliquem praesentibus 165
Irritamentum Veneris languentis , et acres
Divitis ¹⁶ urticae : major tamen ista voluptas
¹⁷ Alterius sexus : magis ille extenditur , et mox
¹⁸ Auribus , atque oculis concepta urina movetur. 170
Non capit bas rugas burlus domus : audiat ille
¹⁹ Testarum crepitus cum verbis , nudum olio stans
Fornice ²⁰ mampicium quibus abstinet : ille fruatur
Vocibus obscoenis , omniq[ue] libidinis arte ,
Qui Lacedaemonium ²¹ petteuunt lubricat orbem. 175
Namque ibi fortunae veniam damus : alea turpis ,
Turpe et adulterum mediocribus : haec tamen illi

²⁰ Aculei , et prurigines. ²¹ Poppismate , Flav. 4. conjectan.
Foeminae. ²² Libido canticu. et motibus necrum concepta urina
movetur. ^(*) agnosca vixit riu-
sulcata contadivitatis , dicitur s' q-
baru' , dicitur , etc. ⁽²⁾ xpi-
tariu' xpiu' , nati xpiu' ,
nati d' s'g'p'riu' a-
p'atu'. Lucian. in Niger. ²³
Tympanorum , et cymbalorum ,
dicitur interpres , verum cro-
tala sunt e testis , et conchylia ,
quibus in India foeminae in sal-
tationibus usus sancti vidi , cu-
jusmodi crepitaculis , et moribus
venienti Hispani , vocantur car-
ea bellos , ⁽³⁾ q' xpi' i'g'p'ani-
xpi'xa. Aristop. in Bartron:
Vide Jul. Caes. Scal. 1. Poet. 18.
²⁴ Serva meretrix , sed et harum
liberimae turpissima sunt man-
cipia. ²⁵ Pyppismate . Jul. C.
Scal. 1. Poet. 22. c. et Pollio.
22. Miscell. 28. et lib. 11. epist.

(*) Lat. Omnibus portis voluptatem accipientes per oculos ,
per aures.

(2) Lat. Delectati coloribus , et citharae strigib' , et cor-
rup'tis canticiis.

(3) Lat. Haec testas pulsabat.

Omnia cum faciant , ²⁶ bilares , nitidique vocantur.
Nostra dabunt alios hodie convivia ludos:
²⁷ Conditor Iliados cantabitur , atque Maronis
Altisoni ²⁸ dubia facientia carmina palmarum:
Quid refert tales versus qua voce legantur ?
Sed nunc dilatis averte negotia curis ,
Et gratam requiem dona tibi , quando licebit
Per totam cessare diem , non foenoris ulla
Mentio , nec , prima si luce egressa reverti
Nocte solet , tacito bilentib' tibi contrahat uxor ,
Humida suspectis referens ²⁹ multicia rugis ,
³⁰ Vexatasque comas , et vultum , auremque calentem.
Protinus ante meum , quicquid dolet , exue limen. ¹⁸⁵
Pone ³¹ domum , et servos , et quicquid frangitur illis ,
Aut perit : ³² ingratos ante omnia pone sedales.
Interea ³³ Megaliesiacae spectacula ³⁴ mappae ,
Idaeum solenne colunt , similisque triumpho
³⁵ Praedo caballorum praetor sedet , ac mihi pace ¹⁹⁰
Immensae , nimiaeque licet si dicere plebis
Totam hodie Romane circus capit , et ³⁶ fragor aurem
Percutit , eventum ³⁷ viridis quo colligo panni.
Nam si deficeret , moestam , attonitamque videres ¹⁹⁵
Hanc urbem , velut ³⁸ Cannarum in * pulvere victimis

²⁶ Illi propter divitias non im-
probi , et lascivii , sed bilares ,
bravii , et victores equos , aliis ^(*)
bravii non ex aequo adjudicans ,
vel , qui optimos equos vili pre-
stiterit Poeta. ³⁹ Satyr. 2. 66.
⁴⁰ Quas Suetonius vocat recep-
tes laevitiae , et peractae libidini-
nis notas , cap. 36. Caliz. et Au-
gust. ⁴¹ Montem , et que-
relles de ingratis sodalibus. ⁴²
Ludorum Circensium institu-
tum in honorem magnae matris
Deum ex Ida adiectae. ⁴³ Sus-
pense in signum , et praemium
Circensium committendorum. ⁴⁴
Iniquus certaminum iudex , ⁴⁵

(*) Bravium est praemium victoriae in ludis.

Consulibus : spectent juvenes , quos clamor , et audax

* Sponsio , quos cultae decet assedisse puellae ,
Nostra bibat ¹⁹ verum contracta cuticula solem ,
Effugiatque ²⁰ togam : nam nunc in balnea ²¹ salva
Fronte licet vadas , quamquam solida hora superisit ²⁰⁵
Ad sextam : (*) facere hoc non possis quinque diebus
Continuis : quia sunt ²² talis quoque taedia vitae
Magna : (**) voluptates commendat ravior usus .

49 Utro factio vincereat , Ve-
nera Alba , Rubra , vel Prasina ,
50 Pers. Sat. 4. vers. 18. et To-
gatorum curas , ut Martial. 47.
et 51. lib. 10. vel exut togam
ad insolacionem , et balnea . 52
Salvo pudore , etiam hors quin-
ta , cum legitima balnei hora sit
hyeme nona , nocte octava .
Fossis vero diebus horam tem-
pestivam balnei , atque coena
praevenire licebat absque galate
nota . 53 Octosse , et volupta-
tiae .

(*) Ad horam meridianam ; (Hispan. & las doce) nam diem in
duodecim horas Romani dividebant ab ortu Soles ad ejus occa-
sum .

(**) Ex his , quae nos delectant , si nimis crebro utamur , minus
voluptatis capieimus .

SATYRA XII.

Gratulatus Catullo incolumentem ex sacrisimis maris tempesi-
tae , quam obiter depingit , voti reus alacri animo se soluturum
ait : nec tamen hoc facere vulturino haec dictetur animo , qui
erbus quoque muneribus palpant , ut bacrides inscribantur .

N Atali , Corvine , die mihi dulcior haec lux ,
Qua festus ¹ promissa Deis animalia ² cespes
Expectat : niveam ³ reginae caedimus agnam ;
Par vellus dabitur ⁴ pugnanti Gorgone ⁵ Maura .
Sed procul extensam petulans quatit hostia ⁶ funem ⁵
Tarpejo servata Jovi , frontemque coruscat :
Quippe ferox vitulus (*) templis maturus , et aiae ,
Spargendusque mero , quem jam pudet ubera matris
Ducere , qui vexat nascenti robora cornu .
Si res ampla domi , similiisque affectibus esset ,
Pinguior ⁷ Hispania traheret taurus , et ipsa ¹⁰
Mole piger , nec finitima nutritus in herba ;
Laeta sed ostendens ⁸ Clitunni pascua sanguis
Iret , et (**) à grandi cervix ferienda ministro ,
Ob redditum trepidantis adhuc , horrendaque passi ¹⁵

1 Votiva pro redditu tuo , et
salute , et Ara subita ex vivo
rescipe . 2 Junoni , Deorum re-
ginae . 3 Similis agna . 4 Palli-
di , quae in cypro genit caput
Medusa Gorgonis a ⁷ et ⁸ id
est , truculentia dicta , quale
vero animal Gorgo sit , cuius ob-
tuta lapidescent , et cujus gravi
et pestifero amelius occiduntur
homines , vide quae ex Alex.
Myndo referat Atheneus , lib. 5.
cap. 20. 6 Quae cum tauris so-
roribus Buriate , et Scitoniene Dor-
cadas insulas in mari Atlanticis

juxta Mauritaniam incoluit . ⁷
Quo ducebatur ad aram Jovis
Capitolini vitulus , qui coruscans ,
et vibrans frontem ex cornibus
jam primum enascendibus pru-
cientem feroculus vexat robora .
Cui fronte turpida cornibus Pri-
mis , et Venerem , et prælia des-
titut , ut de hocio Horat. 1. 19.
8 In sacris . 9 Poemina obesa .
10 Fluv. in agro Falisco , cuius
aqum potam candidos facere
boves , referit Plinius 1. natura-
lis histor. 10. cap. 11. Effusum
sanguis , vel ipse taurus iret .

(*) Id in etat gauda ser sacrificad .

(**) Ingenteum , aut validum , uipore qui ferocem taurum iocu-
rus erat .

Nuper , et (*) incolumem ses mirantis amici.
Nam praeter pelagi casus , et fulgoris ictum
" Evasi , densae coelum abscondere tenebrae
Nube una , subitusque antennas impulit ignis ,
Cum se quisque illo percussum crederet , et mox 20
Attonitus ¹³ nullum conferri posse putaret
(*) Naufragium velis ardentibus: omnia sunt
Talia , tam graviter , si quando ¹⁴ poetica surgit
Tempestas : genus ecce aliud discriminis audi ,
Et miserere iterum , quanquam sint caetera sortis 25
Ejusdem , pars dira quidem , sed cognita multis ,
Et quam votiva testantur fana ¹⁵ tabella
Plurima (¹⁶ pictores quis nescit ab Iside pasci?)
Accidit et nostro similis fortuna Catullo ,
Cum ¹⁷ plenus fructu medius foret alveus , et jam 30
Altermunus puppis latius evertentibus undis
Arboris ¹⁸ incertae , nullam prudentia ¹⁹ cani
Rectoris conferret opem , ²⁰ decidere jacu
Coepit cum ventis , imitatus Castora , qui se
Eunuchum ipse facit , cupiens evadere damno 35
Testiculorum : adeo ²¹ medicatum intelligit inguen.
Fundite quea mea sunt dicebat cuncta Catullus ,
Præcipitare volens etiam pulcherrima , vestem
Purpleum teneris quoque ²² Mecocnatis aptam ,

¹² Quod evasit. ¹³ Incen-
dium jam , non naufragium time-
ret. ¹⁴ Qualem Poëtae descri-
bunt: ali legunt *Pontica* , id est
saeva qualis in Enixino. ¹⁵ Pi-
ctura aliis , qui naufragium eva-
serant in templo Neptuni , vel
Isidi suspensa. ¹⁶ Ex tabulis
pingendis , quas naufragio eripi
Isidi ex voto consecravit. ¹⁷ Cum
jam alveum esse semiplenum a-
quis. ¹⁸ Atque daret saltus intra ca-
ra texta carinae fluctus. Ovid.
¹⁹ Metam. ²⁰ Vacilautis , et flu-

cuantur , ²¹ Adeoque perit , ac
non secus ac fibri , pericolo à
venenioribus imminentibus , testes
sibi mortuicis avulsums proiecunt ,
ob hos se peri guari. Plin. 8.
30. cap. quod tamez negat lacu
Plin. ²² lib. 2. ex antoritate
Sexii medie. Fibrum geminos
suis devarare scribit. Solin. 23.
cap. 8. Marcelli. lib. 7. ²³ In
medicinis utile. ²⁴ Mollius ve-
ris , cuiusmodi erat Mecocnatis.

²⁵ Qui stupet , ingens quod evasit , periculum , considerans.
(*) Cum quisque extinxerat , quodlibet naufragii genus pre-
optandum sibi esse navis incendio.

At-

Atque ²⁵ alias , (*) quarum generosi graminis ipsum 40
Inficit natura pecus , sed et egregius fons.
Viribus occultis , et Boeticus adjuvat aer.
Ille nec argutum dubitabat mittere , lances
²⁶ Parchenio factas , urnae cratera capacem ,
Et dignum ²⁷ siente Pholo , vel ²⁸ conjugi Fuscis 45
Adde et ²⁹ bascudas , et mille ³⁰ escaria , multum
³¹ Caelari , ³² biberat quo callidus ³³ emperor Olynchi.
Sed quis nunc alius , qua mundi parte , quis audet
Argento præferre caput , rebusque salutem?
Non propter vitam faciunt patrimonia quidam , 50
Sed viuio caci propter patrimonia vivunt.
³⁴ Jactatur rerum utilium pars maxima , sed nec
Damna levant : tunc adversis urgentibus , illuc
* Recedit , ut malum ferro summitteret , ac se
³⁵ Explicat angustum , discriminis ultima quando 55
Præsidia afferimus , navem factura ³⁶ minorem.
I nunc , et (*) ventis animam committit , dolato
Confusis ligno , ³⁷ digitis à morte remotus
Quatuor , aut septem , si sit latissima ³⁸ taeda.
Mox cum ³⁹ reticulis , et pane , et ⁴⁰ ventre lagena , 60

²⁵ Vester ex laena Boetice in His-
pania , cui nativum rutilum co-
lorem dant gramen aqua pota-
et illius regionalis aët. ²⁶ Arcti-
fici. ²⁷ Bibacis centauro: ²⁸ Succiso , et
expeditiore. ²⁹ Alludit ad il-
lud quod refert Laertius lib. 1.
Tantum (quinque Anacharsis) ³⁰
morte obiunt qui navigant. ³¹
Tabula ex taeda , vel pinu. ³²
Peris ad modum reis textis , in
quibus nautae , milites , et viato-
res panem , et cibaria secum fe-
runt. Pers. 5. Sar. v. 140. ³³ Ven-
tricosa , ampla lagena.

(*) Ordo est: quarum ipsum pecus natura generosi graminis
(la misma calidad del pasto) inficit.

(*) Lat. Scipium valde capacem bibit superfundens , quod ei
apposuit Pholos , postquam in illum vinum infusisset.

(*) Fie tu vida de los vientos.

Nam

¹⁹ Aspice sumendas in tempestate secures.
Sed postquam jacuit planum mare , tempora post-
quam
Prospera vectoris , fatumque valentius Euro ,
Et pelago : postquam (*) Parcae ²⁰ meliora benigna
Pensa manu ducunt hilares , et straminis albi
Lanifcae ; modica non multo fortior aura
Venus adest , inopi miserabilis arte cucurrit
²¹ Vestibus extensis , et , quod superaverat unum ,
Vel prora sua : jam deficientibus Austris ,
Spes vita ²² cum sole redit : tum gratius Julio ,
Atque ²³ novercali sedes praelata Lavino
Conspicitur ²⁴ sublimis apex , cui candida nomen
Scrofa dedit (laetus Phrygibus mirabile ²⁵ sumen ,
Et ²⁶ nunquam visis triginta clara mamillis .)
Tandem intrat positas inclusa per aquora ²⁷ moles , 75
²⁸ Tyrrenhamque ²⁹ Pharon , ³⁰ porrectaque brachia
rurus ,
Quae ³¹ pelago occurruunt medio , longeque relinquent
Italiani : non sic igitur mirabere portus ,
³² Quos natura dedit , sed trunca puppe magister
Interiora petit ³³ Bajanae pervia cymbae , 80

39 Vide summas, *re legere*, *ad*
SECURE securis non minoris usus futuras
in tempestate ad succidendum
malum, quam quae maximis,
ut supra vers. 55, 40 *Vita*, et
felicitatis stans, trahunt, Alba
siquidem vitam, ut nra
mortem, denotant, 73, epig.
lib. 4. *Martial.* 41 Naturarum
vestibus velorum loco extensis,
42 Matutino exortente, yd
discussis ubilibus apparente, 43 *La-*
vinio, quo novercae Laviniae
cessit Ascanius. 44 Mons Al-
banus, in quo Ascanius condi-
dit longam Albam à sua ibi
inventa ex oraculo, 45 *Sus. Sy-*
necos, 46 Nunquam ante visa
in alia sic, 47 Portum Hostiensis
magnis molibus à Claudio
extremum, Suet. *Claud.* 21, c.
Diod. 1, 60, 48 In Tyrrheno ci-
riti possum, 49 Turrini in portu
Hostensi, que nocturni igni-
bus nautarum cursum dirigunt,
ad scutulationem Phari Alexan-
drinae, 50 Moles portrectas, 51
Protenduntur in altum mare longo
à litore Italo, 52 Nativos,
quame unica arte factum, 53 per
quam etiam Bajana cymba tu-
meare possit.

(*) Tres sorores, Herebi, et noctis filiae, Clotho, Lachesis, et Atropos, quae nendo hominum vitam ducere credebantur.

Tuti stagna sinus : gaudent ibi ¹⁴ vertice raso
Garrula securi narrare pericula nautae.
Ite igitur, pueri, ¹⁵ linguis , animisque faventes,
Sertaque delubris, et ¹⁶ farræ imponente cultris,
Ac molles ornate focos, ¹⁷ glebamque virentem: 85
Jam sequar, et sacro, ¹⁸ quod praestas, rite peracto
Inde domum repetam, gracieles ubi parva coronas
Accipiunt fragili ¹⁹ simulacra nitentia cera.
Hic ²⁰ nostrum placabo Jovem, Laribusque paternis
Thura dabo, atque omnes violæ jactabo colores: 90
Cuncta nitent, longos erexit janus ramos,
Et matutinis ²¹ operatur festa lucernis.
²² Nec suspecta tibi sint haec, Corvine: Catullus,
Pro cuius reditu tot pono altaria, ²³ parvos
Treis habet haeredes: ²⁴ libert spectare, quis aegram, 95
Et claudentem oculos gallinam impudant amico
²⁵ Tam sterili: verum ²⁶ hanc nimia est impensa, co-
turnix

Nulla unquam pro ⁶⁸ patre cadet : sentire ⁶⁹ calorem
Si coepit locuples Gallita , et Paccius orbi,

54 Suscepito voto, quod sit ra-
go capite ex more reorum abso-
lutorum, ac servorum in liber-
tate vindicato: urgente ve-
sto tempestate solebant nautae
capitos tollere, quod tam in
paceto mari omnis erat infaustus.
Petron. Arbiter. (*) I. apud
Ispit. οὐ ποτε ταῦτα πέμπειν,
etc. Lucian. (**) τῷ τὸν ὑπὸ^{τη}
τοῦ ποτε εὐνόηντο. 56 De quibus
garrant. 56 Taciti hoc agit
et bona verba dicit (quod in
rebus divinis imperatur). 57 Mo-
nax ex ferre, sale aqua. 58 Su-
per vers. 2. 59 Quod optimum
est, vel lego quod restat, o La-

Lit. In templis rasis capitibus.

(*) *Lst. De his, quae propter præmium eveniunt.*

Legitime fixis vestitur tota ⁷⁸ tabellis
Porticus, existunt qui promittant ⁷⁹ hecatomben,
Quarens hic non sunt nec venales ⁷⁹ Elephanti,
Nec Latio, aut usquam nostro sub sidere talis
Bellua concipitur, sed ⁷⁹ furva gente petita
⁷⁹ Arboribus Rutulis, et Turni pascir agro ¹⁰⁵
Caesaris ⁷⁸ armentum, nulli servire paratum
Privato: siquidem ⁷⁸ Tyrio parere solebant
Hannibali, et ⁷⁷ nostris ducibus, ⁷⁸ regique Molosso.
⁷⁹ Horum maiores' et dorso ferre cohortes
Partem aliquam bellii, et euntem in praelia turrim.
Nulla igitur mora per ⁷⁸ Novium, mora nulla per His-
trum ¹¹⁵
Pacuvium, quin illud ⁷⁸ ebur ducatur ad aras,
Et cadat ante lares Gallitae ⁷⁸ vicima sacra
Tantis digna ⁷⁸ Deis, et captoribus horum.
⁷⁹ Alter enim, si ⁷⁸ concedas mactare, vobebit ¹¹⁵
De grege servorum magna, et pulcherrima quaeque
Corpora: vel pueris, et frontibus ancillarum
Imponet ⁷⁸ vitias; et si qua est nubilis illi
⁷⁸ Iphigenia domi, dabit hanc altaris ⁷⁸ et si quis
Non sperat ⁷⁸ tragicae furtiva piacula cervae. ¹²⁰
⁷⁹ Laudo meum civem, nec comparo ⁷⁸ testamento

⁷⁰ Votivis, fixis ab haeredipetis:
vide Sat. 10. v. 55. Non defuerunt, qui deugnatus se ar-
mis pro salute negri, quaque cap-
ita sua tunc proposito reverent.
Sueton. Cal. 14. cap. Ab opinio-
ne illa veterum, Mortem mortis
post redimunt, ortas devotiones,
et (*) kabaribous. ⁷¹ Sacrifi-
cium centum boum. ⁷² Quos
immoler, ⁷³ Mauritania, vel Ins-
dia. ⁷⁴ In satu apud Lavinium
in Etruria, cui Turnus quondam
imperavit. ⁷⁵ Elephanti. ⁷⁶ A-
fro et Carthagine, quam condi-

dere due Didone Tyrili. ⁷⁷ Sci-
pioni socio Pompeji, etc. ⁷⁸ Ap-
pia, 2, de Bello Civili. ⁷⁸ Pyr-
rho Epiprocarum regi, qui primus
in Italia Elephantis usus est. ⁷⁹
Elephantorum. ⁸⁰ Haeredipetam.
⁸¹ Elephas. Synced. ⁸² Diviti-
bus orbis. Iron, vel Laribus. ⁸³
Pacuvius. ⁸⁴ Si lege liceat. ⁸⁵
Quibus victimas ornari solitac.
⁸⁶ Filia, ut illa Agamemnonis.
⁸⁷ Cervam pro sua filia fore sup-
possum, quod in tragoeidis de
Iphigenia factum finguunt Poetae.
⁸⁸ Iron. ⁸⁹ Diviti.

(*) Lat. Expiaciones, sacrificia.

⁸⁰ Mille rates: nam si ⁷⁹ Libitinam evaserit aeger,
Delebit ⁷⁹ tabulas ⁷⁹ inclusus carcere nassae,
⁷⁹ Post meritum sane mirandum, atque omnia soli
Forsan Pacuvio breviter dabit: ille superbus ¹²⁵
Incedet victis ⁷⁹ rivaibus: ergo vides, quam
Grande operae pretium faciat jugalata ⁷⁸ Mycenis.
⁷⁹ Vivat Pacuvius, queso, vel ⁷⁸ Nestora totum;
Possideat quantum rapuit ⁷⁹ Nero, monribus aurum
Exaequet; nec amet quenquam, nec ametur ab ullo. ¹³⁰

⁷⁹ Quibus Agamemnon immo-
lata sua filia venum redempta.
⁸¹ Mortem. Libitin vero Dea
funerum est, in cuius aede, que
ad funera pertinent, veacent
92 Prioris testamentum. ⁹³ A ⁷⁸
patatore iracutus, veluti nassa:
nassa retis genus: ⁹⁴ ali⁷⁸ ex:
clusus domicilio Nassa medic:
ut curaretur. Prior sensus mihi
placeat, cui consona Timon Lu-
ciani: * ⁹⁵ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹